

سخن روز

تبدیل تفاهم به توافق و چند نکته

حشمت‌ا... فلاحت پیشه
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

در نظامات سیاسی بین‌المللی از بین فاصله یادداشت تفاهم تا توافقنامه باید ببینیم چه عوامل نگهدارنده و چه عوامل بازدارنده‌ای وجود دارند. میزان نقش این عوامل است که امکان یا عدم امکان تبدیل تفاهمنامه یا یادداشت تفاهم به توافق را نشان می‌دهد، اما به نظر می‌رسد سه عامل مثبت و سه عامل منفی وجود دارد که در زورآزمایی و شاخص خاص مصادیق مثبت و منفی است و بر پایه آن می‌توان پیش‌بینی کرد چه اتفاقی خواهد افتاد. اولین عامل مثبت اقتصاد جهانی است. اقتصاد جهانی همانطور که واکنش بسیار منفی به جنگ با ایران نشان داد و واکنشش به یادداشت تفاهم نیز شدت مثبت بود. چنانکه بسیاری از بورس‌های دنیا کانال‌های سه ماهه گذشته خود را پس گرفتند و دنیا به سختی حاضر است که به جنگ برگردد. دنیایی که در مذاکرات مسقط و ژنو بی تفاوت بود و ماحصل بی تفاوتی خود را در شکست و زنبود اقتصادی دنیا دید، الان بی تفاوت نخواهد بود و سعی می‌کند بالایی و حتی فشار به ایران و آمریکا این تفاهم را به توافق برساند. عامل مثبت دوم کشورهای عرب منطقه هستند که در طول دوران مدرنیته و در طول دوران توسعه خود، چنین بحرانی را ندیده بودند. یعنی یکی از اشتباهات راهبردی اعراب جنگ نشان داد که ایران ۳۰ سال روی تنگه هرمز سازوکارهای دفاعی خود را تمرین کرده بود و جنگ منطقه‌ای شد. در حالی که پس از جنگ بلافاصله خیلی از شاخص‌های اقتصادی این کشورها ارتقا پیدا کرد و بیش از همه هم تلاش کردند که این تفاهم شکل بگیرد. عامل مثبت سوم دولت‌های ایران و آمریکا هستند. آمریکایی‌ها می‌دانند که جنگ فرسایشی چیزی جز دام برایشان نبوده است. در ایران هم وجود مشکلات اقتصادی باعث شد که طیف طرفدار جنگ به شدت تضعیف شود، اما سه عامل منفی وجود دارد که می‌تواند مانع از تبدیل تفاهم به توافق شود. اولین عامل وضعیت نبرد اوکراین است. طبیعی است که روسیه علاقه‌ای ندارد که تحریم‌ها و صحبت‌های آقای ترامپ مبنی بر بازگرداندن تحریم نفتی روسیه، معنای روشنی دارد و روشن است که روس‌ها تلاش خواهند کرد از ایجاد چنین فضایی جلوگیری کنند. در منطقه مهم‌ترین عامل منفی اسرائیل است. اسرائیلی‌ها با این هدف به لبنان حمله می‌کنند که اهدافشان را در موافقت‌نامه‌های آینده بگنجانند. از طرفی می‌دانند ایران زیر بار موضوع موشکی نمی‌رود و امیدوار هستند که تفاهمنامه را به شکست بکشانند. اگر ایران و آمریکا توافق را امضا کنند عوامل داخلی رژیم‌های اشغالی باعث شکست نتایج و پایان سیاست اقدامات تهاجمی در لبنان خواهد شد و به همین دلیل نباید احساسی عمل کرد. اما عامل منفی سوم افراطیون در ایران و آمریکا هستند. در آمریکا افراطیون بیشتر در لابی آپیک برخی جریان‌های طرفدار جنگ هستند که دولت آمریکا می‌تواند از آنها گذر کند، اما در ایران افراطیون و تندروهایی هستند که طرفدار جنگ بوده‌اند اما این جنگ نشان داد که هیچ مسئولیتی را در قبال تبعات جنگ نمی‌پذیرند. تنها قهرمانان جنگ همین جوانانی بودند که پای لایحه‌ها و پدافند‌ها تلاش کردند. اگر توافق شکل بگیرد این جریان‌ها تضعیف خواهد شد. تندروها هرچه در مورد حقوق ملت می‌گویند، به هیچ وجه با واقعیت سازگار نیست و آنها دنبال حفظ منافع خود هستند. در عین حال چیزی که احتمال رسیدن به توافق را بیشتر می‌کند این است که سه عامل اول نقاط روشن‌تری دارند که در اقتصاد دنیا و منطقه، در آرایش نسبی خود را نشان می‌دهد.

خبر

غلامعلی دهقان:

فصل الخطاب تمامی منازعات سیاسی رهبری است

یک فعال سیاسی با اشاره به تأکیدات رهبران انقلاب بر حفظ وحدت و انسجام ملی اظهار کرد: پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ حاصل عوامل متعددی بود که از مهم‌ترین آن‌ها وحدت کلمه میان ایرانیان بود. امام‌راحل بارها در مقوله وحدت کلمه در مبارزات ملت بزرگ ایران تأکید داشتند و در دوران مبارزات ملت ایران در دهه ۴۰ و ۵۰ تلاش می‌کردند مسائل فرعی به اولویت نخست جامعه تبدیل نشود و همه طریقت‌ها در مسیر مبارزه با رژیم پهلوی متمرکز باشد. غلامعلی دهقان گفت: امام‌راحل تلاش می‌کردند این اختلافات داخلی و سیاسی را مدیریت کنند؛ حتی اگر لازم بود با سکوت خودشان از گسترش آنها جلوگیری می‌کردند. مهم‌ترین نمونه آن دوره، اختلافات میان جامعه دانشگاهی و حوزوی درباره دکتر علی شریعتی بود که امام‌راحل تلاش می‌کردند این مسئله کمترین تأثیر را بر مبارزات ملت بگذارد. سکوت ایشان در این موضوع بسیار قابل توجه بود، حتی در مواردی که اختلافاتی در جامعه وجود داشت، تلاش می‌شد این اختلافات مدیریت شوند تا به اصل مبارزه آسیب نرساند. وی افزود: در دوران پیروزی انقلاب هم تمامی تلاش این بود که جامعه ایرانی بتواند در پرتو وحدت کلمه در برابر نقشه‌های شوم استعمارگران آمریکایی و متجاوزان مقاومت کرده و راه پیروزی را ادامه دهد. همچنین در دوران رهبر شهید به تبعیت از رهبر فقید، تلاش می‌شد وحدت کلمه در میان ایرانیان حاکم باشد. دهقان درباره وجود ذهنیتی در بخشی از جامعه مبنی بر وجود حاشیه‌ها برای جریانی که اظهارشاهان خلاف وحدت ملی است، تصریح کرد: «جامعه ایرانی جامعه‌ای متکثر و با اندیشه‌های مختلف است. انقلاب اسلامی نیز حاصل تلاش همه‌جانبه ایرانیان برای استقلال، آزادی جمهوری و اسلامیت بوده است. دهقان تأکید کرد: فصل الخطاب تمامی منازعات سیاسی بیانات ولی فقیه زمان است.

«آرمان ملی» همگرایی حاکمیت و جامعه در تفاهم ایران و آمریکا را بررسی می‌کند

صدای واحد در حمایت از تفاهم

محمد مهاجرى: کنار گذاشتن مجلس از تفاهم اخیر کاملاً بخردانه و دوراندیشانه است

آگاهی مردم

تندروها هر چند تلاش می‌کنند که با اظهارات تخریبی و بعضاً اهانته‌آمیز دیده شوند شرایط وحدت و انسجام جامعه را خدشه‌دار کنند؛ اما آتش بس و سپس از آن مذاکرات آشکار و پنهان میان ایران و آمریکا از طریق میانجی در نهایت به جایی رسیده‌ایم که پس از رفت و آمدهای بسیار اکنون ایران و آمریکا به تفاهمی برای خاتمه جنگ و حل سایر مسائل در حوزه‌های مختلف رسیده‌اند و قرار است این مذاکرات نیز ادامه پیدا کند. لذا همان‌طور که طی جنگ‌های ۱۲ روزه و ۴۰ روزه خیابان، رسانه و دیپلماسی حمایت کامل خود را از میدان و نیروهای مسلح انجام می‌داد امروز انتظار این است که خیابان، رسانه و میدان حمایت کامل خود را از خیابان، رسانه و میدانی که طرفدار جنگ به شدت تضعیف می‌کند از دست بدهد. اولین عامل وضعیت نبرد اوکراین است. طبیعی است که روسیه علاقه‌ای ندارد که تحریم‌ها و صحبت‌های آقای ترامپ مبنی بر بازگرداندن تحریم نفتی روسیه، معنای روشنی دارد و روشن است که روس‌ها تلاش خواهند کرد از ایجاد چنین فضایی جلوگیری کنند. در منطقه مهم‌ترین عامل منفی اسرائیل است. اسرائیلی‌ها با این هدف به لبنان حمله می‌کنند که اهدافشان را در موافقت‌نامه‌های آینده بگنجانند. از طرفی می‌دانند ایران زیر بار موضوع موشکی نمی‌رود و امیدوار هستند که تفاهمنامه را به شکست بکشانند. اگر ایران و آمریکا توافق را امضا کنند عوامل داخلی رژیم‌های اشغالی باعث شکست نتایج و پایان سیاست اقدامات تهاجمی در لبنان خواهد شد و به همین دلیل نباید احساسی عمل کرد. اما عامل منفی سوم افراطیون در ایران و آمریکا هستند. در آمریکا افراطیون بیشتر در لابی آپیک برخی جریان‌های طرفدار جنگ هستند که دولت آمریکا می‌تواند از آنها گذر کند، اما در ایران افراطیون و تندروهایی هستند که طرفدار جنگ بوده‌اند اما این جنگ نشان داد که هیچ مسئولیتی را در قبال تبعات جنگ نمی‌پذیرند. تنها قهرمانان جنگ همین جوانانی بودند که پای لایحه‌ها و پدافند‌ها تلاش کردند. اگر توافق شکل بگیرد این جریان‌ها تضعیف خواهد شد. تندروها هرچه در مورد حقوق ملت می‌گویند، به هیچ وجه با واقعیت سازگار نیست و آنها دنبال حفظ منافع خود هستند. در عین حال چیزی که احتمال رسیدن به توافق را بیشتر می‌کند این است که سه عامل اول نقاط روشن‌تری دارند که در اقتصاد دنیا و منطقه، در آرایش نسبی خود را نشان می‌دهد.

جلال رشیدی کوچی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

مردم حساب خود را از تندروها جدا کرده‌اند

این جریان است نمی‌تواند دخل و تصرفی در جلسات شعام یا تصمیمات دیگر داشته باشد، اینها یا با مضمون که رهبر انقلاب در جریان امور نیست و عده‌های مثل آقای قالیباف، پزشکیان و عراقچی تصمیمی برخلاف تصمیم و نظر رهبری می‌گیرند بلوا، اختلاف و شکافی را در کشور ایجاد کردند و این اختلاف و شکاف خارجی تفاهم همسویی روشنی دارد. باید دید موضع حاکمیت در قبال تندروها چگونه است. در همین راستا «آرمان ملی» با جلال رشیدی کوچی نماینده سابق مجلس به گفت‌وگو پرداخته است که می‌خوانید.

با وجود یکدستی حاکمیت در حمایت از تفاهم ایران و آمریکا برخی جریانات همچنان در تخریب تفاهم و هیأت مذاکره‌کننده قدم برمی‌دارند؛ از ریزایی شما از نوع مواجهه این جریان در قبال تصمیمات حاکمیتی چیست؟

اعتقاد و باور من بر این است که این جریان که من آنها را فرقه‌ای پایدار می‌دانم نه جبهه پایداری به دلیل اینکه به شدت احساس خطر کرده و به این نتیجه رسیده‌اند که اگر آینده سیاسی ایران به حاشیه رانده می‌شوند از زمانی که اعلام آتش بس شد دیده‌ایم که شروع به مطرح کردن برخی مسائل و تحریک فضایی کرده‌اند که با اینها همسو بوده‌اند. سعی کردند که با کمک گرفتن از اینکه مادر جهت منافع جبهه مقاومت حرف می‌زیم تصمیم حاکمیت را تحت‌الشعاع قرار دهند و در زمان‌های مختلف نیز اتفاق افتاده است. یکی از بارزترین آنها زمانی بود که بحث اعزام حجاج به عربستان مطرح شد که به عدم همین تفکر به واسطه رسانه‌هایی که در اختیار دارد و جای تأسف است که صداوسیما هم اگر نگوییم که در اختیار آنهاست، به شکل روشنی از این دیدگاه حاکمیت می‌کند، این شبهه را ایجاد کردند که تصمیم برای اعزام حجاج غلط است و قرار است عربستان این حجاج را رها کند و آنها را از بند کند و اگر قرار است حملات گسترده‌ای به منافع آمریکا انجام دهیم حضور حجاج ما در عربستان می‌تواند مشکل ساز باشد. این یکی از مثال‌هایی است که می‌شود به آن استناد کرد. از طرفی بعد از اینکه اینها به این نتیجه رسیدند آن فردی که منتسب به

شبهانه، اما تریبون اصلی عده‌ای تندروها یعنی تریبون نمایندگی مجلس مدت‌ها است که به دلایل امنیتی از سوی شعام به طور موقت تعطیل شده است و حال باز نزدیک شدن به امضای تفاهم میان ایران و آمریکا تندروها حتی از شعام نیز عبور کرده و برای اینکه نخواهند مقابله خود را از تریبون مجلس که جایگاهی حاکمیتی است نیز نشان داده و منعکس کنند خواهان بازگشایی مجلس شده‌اند. جالب اینکه اگر هم مجلس برای این دسته از نمایندگان تندرو بازگشایی شود این صرفاً به تخریب، تخطئه و هجمه علیه هیأت مذاکره‌کننده پرداخته و به قفط داد و بی‌داد‌های بی‌ثمر به راه خواهند انداخت. لذا حال که تصمیم واحد نظام بر مذاکره، تفاهم و توافق صحیح بهتر که مخالفان و مخربان در حاشیه بمانند تا کار بدون حاشیه و اخلاص به انجام برسد و سپس پس از انجام کار امور به روال عادی خود بازگردد. در همین راستا یک فعال سیاسی نوشت: در مذاکرات اخیر به منظور تدوین تفاهمنامه میان ایران و آمریکا، اتفاق درستی رقم خورد و مجلس از دایره تصمیم‌گیری بیرون گذاشته شد. یکی از دلایل، ناآگاهی نمایندگان به موضوع است. محمد مهاجرى ادامه داد: برای هیأت مشورتی به اظهارات رئیس و سخنگوی صد او سیما و تریبون‌های تجمعات شبهانه به خوبی نشان می‌دهد که تندروها خلاف وحدت ملی و در جهت اهداف خود چگونه این تجمعات را که نقطه قوت نظام بوده به محلی برای اظهارات جریانی و جناحی خود بدل کرده‌اند. چنانکه طی چند وقت گذشته به جهت همین رویکردهای تفرقه‌انگیزانه و سمی بسیاری از کسانی که برای ایران و نظام در تجمعات شبهانه حاضر بودند نمایان رویکردها دیگر در تجمعات حاضر نمی‌شوند. کوچی مردم نیز فهمیده‌اند که تندروها هیچ نگرانی و دلباوسی بابت منافع ملی و ایران ندارند و فقط نگران و دلباوسی خود هستند و از این رولملعبه دست آنها نشده و در زمین آنها بازی نمی‌کنند.

*حاشیه‌نشینی تندروها

همان‌طور که اشاره شد تندروها از تریبون‌های مختلف مواضع خود را مطرح می‌کنند. گاه از صداوسیما که عملاً به رسانه این جریان تبدیل شده و بعضاً از تریبون‌های تجمعات

جام جهانی نمادی از پیوندهای فرهنگی فراتر از سیاست

وزیر امور خارجه در خصوص دیدار روز سه‌شنبه با سفرا و روسای نمایندگی‌های خارجی و بین‌المللی مقیم تهران، اظهار کرد: روز سه‌شنبه میزبان جمعی از سفرا و دیپلمات‌های ارشد خارجی مقیم تهران بودم و به تفصیل سخنانی در خصوص تحولات مهم ناشی از جنگ تحمیلی اخیر علیه کشورمان ارائه کردم. پس از پایان نشست، لحظاتی را به گفتگوهای دو جانبه با هر یک از دیپلمات‌های حاضر در این نشست اختصاص دادم. عباس عراقچی افزود: مقاومت قهرمانانه، عزت و سربلندی ملت بزرگ ایران در برابر جنگ نابرابر اخیر، بیش از هر چیز دیگری مورد توجه و تحسین سفرای حاضر قرار گرفته بود. وی بیان کرد: همچنین محترم کشورهای برزیل و اروگوئه با محبت فراوان، پیراهن تیم ملی فوتبال دو کشور را به عنوان هدیه‌ای نمادین اهدا کردند؛ جام جهانی می‌تواند نمادی از دوستی ملت‌ها و پیوندهای فرهنگی فراتر از سیاست باشد.

خیابان مقدمه ایجاد یک ائتلاف ملی

دستیار اجتماعی رئیس جمهور در مطلبی نوشت: در «جنگ» عنصر «خیابان» انمی‌توان نادیده گرفت. پدیده خیابان و جنگ از حضور غریزی، داوطلبانه و وطن‌دوستانه مردم آغاز می‌شود و تا شکل‌گیری صدا‌های مدعی نمایندگی خیابان امتداد می‌یابد؛ جریان‌هایی که می‌خواهند یا می‌خواهند خود را صدای واقعی خیابان معرفی کنند. علی ربیعی ادامه داد: من برای «خیابان» احترام قائلم و آن را به عنوان یک پدیده اجتماعی بالقوه مقاومت‌ساز می‌نگرم؛ تجربه‌ای زیسته است. برای من فراموش نشدنی است. وی افزود: از حضور خیابانی‌تا شکل‌گیری همگرایی – به مرور زمان، این فضا به نوعی به بویایی اجتماعی در خیابان‌ها تبدیل شد و می‌تواند در ادامه به شکل‌گیری یک ائتلاف ملی بینجامد.

یادداشت تفاهم نیازمند تصویب در مجلس نیست

یک عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس اظهار داشت: اینکه جبهه دشمن، شامل رژیم نامشروع و کودک‌کش صهیونیستی، مخالفان ترامپ در آمریکا و همین ضدانقلاب، نسبت به این تفاهم عصبانی هستند، خود نشانه‌ای از آن است که این تفاهم‌نامه به نفع جمهوری اسلامی ایران است، چرا که اگر به ضرر ایران بود، باید از آن استقبال می‌کردند. علاء الدین بر جردی با اشاره به مواضع اخیر کشورهای اروپایی، گفت: اروپایی‌ها نیز اخیراً در بیانیه‌ای مشترک اعلام آمادگی کرده‌اند که در مسیر رفع تحریم‌ها کام بردارند و به نظر می‌رسد نمی‌خواهند از این روند-رفع تحریم‌های ایران-از قافله عقب بمانند. وی تأکید کرد: بر اساس رویه‌های موجود، یادداشت تفاهم معمولاً در فرآیند قانون‌گذاری وارد مجلس نمی‌شود.

کوتاه

پیام برعزمای رهبری از نقاط عطف مناسک حج اسامال بود

مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور در پیامی به مناسبت بازگشت تمام حجاج کشور، از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، نماینده ولی فقیه و سرپرست حجاج ایرانی، رئیس سازمان حج و زیارت و کارگزاران حج جمهوری اسلامی در مناسک حج سال ۱۴۰۵، که به رغم نگرانی‌های موجود برای تحقق این واجب شرعی تلاش و خدمات شایسته و درخوری را در اختیار حجاج هموطن قرار دادند و زمینه انجام آن فراهم آوردند، قدردانی کرد. در متن پیام رئیس‌جمهور آمده است: بی‌شک تصمیم رهبر عالی‌قدر انقلاب اسلامی و تأکید ایشان بر انجام این سفر معنوی و راه‌چنین پیام برعزمای ایشان خطاب به تمام مسلمانان شرکت‌کننده در گنجره عظیم حج در اولین سال زعامت و رهبری معظم‌له، از جمله نقاط عطف مناسک حج سال جاری بود. روح پرفروغ امام کبیر و امام شهید و بقای وجود و تداوم عزت مقام معظم رهبری و همه خدمتگزاران به ایران عزیز مشمول دعای حجاج خواهد بود.

معتقدان رئیس ستاد برگزاری مراسم

تشییع رهبر شهید در تهران

استاندار تهران و رئیس شورای تأمین استان، با حکم محمدرضا عارف، به‌عنوان رئیس ستاد برگزاری مراسم وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی در استان تهران منصوب شد. در حکم محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور و رئیس ستاد برگزاری مراسم وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی، خطاب به محمدرضا عارف، معتمدیان آمده است: نظر به تعهد، شایستگی، عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی و انقلابی، به موجب این حکم به‌عنوان رئیس ستاد برگزاری مراسم وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی در استان تهران منصوب می‌شود. در ادامه این حکم تأکید شده است: برگزاری شایسته این رویداد جریان‌ساز و موج‌آفرین، مستلزم بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های مردمی، هم‌افزایی نخبگانی، شبکه‌سازی مؤثر و میدان‌داری عمومی نیروهای مؤمن و انقلابی است. عارف همچنین از استاندار تهران خواسته است با اتکال به خداوند متعال و در چارچوب سیاست‌های ابلاغی ستاد، نسبت به راهبری، سازمان‌دهی و ارتقای مأموریت‌های محوله یا رویکردی تحول‌آفرین و آینده‌نگر اهتمام ورزد.

بافزایش اختیارات

رقابت میان استان‌ها شکل می‌گیرد

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای درباره تفویض اختیارات به استانداران و «طرح مانا» که از سوی دولت در حال پیگیری است، اظهار داشت: طرح واگذاری اختیارات و مسئولیت‌ها به سطوح پایین‌تر، از جمله استانداران و مدیران کل، در مجموع، طرح خوبی است محمدرضا عارف گفت: هر طرحی اگر واقعاً بتواند از تمرکزگرایی در سیستم اداری کشور جلوگیری کند، قطعاً می‌تواند برای حل مشکلات مردم راه‌پیدا باشد. وی با بیان اینکه تفویض اختیارات به استانداران می‌تواند نوعی رقابت میان استان‌ها ایجاد کند، گفت: این اتفاق می‌تواند چه در حوزه اشتغال‌زایی و چه در حوزه سرمایه‌گذاری باعث شود که استان‌ها فاعل‌تری می‌شوند و وابستگی آنها به مرکزیت کشور کاهش پیدا می‌کند.

آماده برگزاری انتخابات شوراها هستیم

علی زینی‌وند، معاون سیاسی وزیر کشور در خصوص برگزاری انتخابات شوراها اظهار داشت: همان‌جور که مردم عزیز استحضار دارند و در تلوویزیون تشریح کردم و ستاد انتخابات هم بیانیه‌ها داد به دلایلی که توافق بود و اجماع نظر بود و تصمیم درستی هم بود در آن زمان جنگ برای حفظ انسجام و این که مردم ضربه‌شان به انسجام و حفظ کشور در شرایط جنگی باشد، تصمیم گرفته شد انتخابات در شرایط جنگی با تصویب شورای عالی امنیت ملی به تعویق نیافتد، آن مصوبه این است که پس از پایان رسمی جنگ دو ماه بعد انتخابات برگزار کنیم.

ترک فعل مسئولان قابل اغماض نیست

معاون اول قوه قضاییه با اشاره به مطالبه عمومی جامعه در زمینه برخورد با ترک فعل مسئولان مردم از دستگاه قضایی، پیگیری کرد و گفت: فعل‌ها و برخورد قانونی با مواردی است که قانونگذار برای آن تکلیف مشخص تعیین کرده است. امروز افکار عمومی انتظار دارد خود کوتاهی می‌کنند، اقدامات لازم صورت گیرد. حجت‌الاسلام والمسلمین خلیلی در انتقاد از روند اجرای برخی تکالیف قانونی در حوزه جوانی جمعیت گفت: متأسفانه یکی از مهم‌ترین تکالیف قانونی مربوط به یکی از وزارتخانه‌ها در زمینه ایجاد سامانه جامع اطلاعاتی موضوع قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، پس از گذشت چندین سال همچنان به سرانجام نرسیده است.